

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2008. október

A Biblia Szövetség folyóirata

XX. évfolyam 3. szám

Ára: 350,- Ft

– TEKINTÉLY ÉS ALÁZAT – AZ ÉN BIBLIÁM – A BIBLIA TEKINTÉLYE
A GYÜLEKEZETBEN – A BIBLIA TEKINTÉLYE ÉS A MISSZIÓ –
– MIRE HASZNÁLJUK A BIBLIÁT? – A BIBLIA SZEREPE CSALÁD-
TERVEZÉSÜNKBEN – MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOK –

*

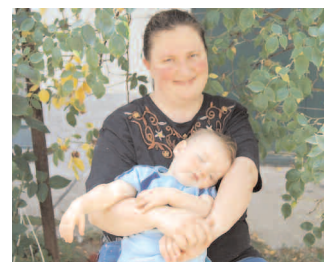
MELLÉKLETÜNK: MUNKÁSHÉT

*„Ó, mily szép és mily gyönyörűséges,
ha a testvérek egyetértésben élnek!” (Zsoltárok 133,1)*

**Családi nap
2008. szeptember 6.**

TEKINTÉLY ÉS ALÁZAT

(KRISZTUST KÉPVISELNI CSAK BÁTRAN ÉS SZELÍDEN LEHET)

Korunk jellemző betegsége a tekintélyvesztés. S ez nagy baj, mert ahol megszűnik a tekintély, ott eluralkodik a káosz. Ha a hatóságok tekintélye elvész, képtelenek fenntartani a rendet. Ha a szülői tekintély megszűnik, veszélybe kerül a család. Ha oda a tanári tekintély, lehetetlenné válik az oktatás. Ha a gyülekezetben nincs tekintélyük a vezetőknek, az előbb-utóbb szakadáshoz és botrányokhoz vezet. Ugyanakkor ma már számos szülő, pedagógus, közhivatalnok vagy gyülekezeti vezető nincs is tisztában azzal, hogy tekintélyt kellene képviselnie.

Bonyolult lények vagyunk: bennünk van a tekintélytagadás ősi ösztöne, de a tekintély iránti sóvárgás is. Megbízható, valódi tekintélyt szeretnénk tisztelni, s ha ilyet nem találunk, előfordulhat, hogy méltatlanoknak vetjük alá magunkat. A „lázadó fiatalok” például elkötelezett hívei tudnak lenni olyan szektáknak, amelyek még szabadidejüket is beosztják. A legtöbb destruktív közösség tekintélyvel működik.

A valódi tekintély azért hiányzik társadalmunkból, mert a Biblia tekintélye elveszett. Akik számára az Ige nem tekintély, azok előbb-utóbb valamilyen ideológiához fordulnak. Európa már a XVIII. században fölcserélte a keresztyénséget a felvilágosodás eszméjével, a liberalizmussal. Az első liberálisok jellemzője így hangzott: Ni dieu, ni maitre! (Sem isten, sem úr!) E gondolat ma egyre szélesebb körben terjed, a gyerekeket is megfertőzi. A liberalizmus – ahogy egy mai francia társadalomtudós, Pierre Menant megállapítja – korunk vallása.

A Bibliából azonban tudhatjuk, hogy Isten a világ rendjét a legkisebb részletig meghatározta. A világ görögül kozmosz, s ez azt jelenti: rend. A természetben létezik hierarchia, vagyis tekintély, még a szubatomi világban is. Ha valamelyik neutron úgy gondolná, hogy az atommag helyébe lép, annak katasztrófa lenne a következménye – éppúgy, mintha valamelyik bolygó úgy döntene, eleget keringett már a nap körül, legyen fordítva ezentúl.

Minden tekintély forrása az Atya, aki a legfőbb tekintélyt a Fiúnak adta: ő az abszolút középpont, őerte és őáltala létezik a mindenség (Kol 1,16-17). „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön.” (Mt 28,18) Nemcsak a természeti és szellemi erők vannak Krisztus kezében, hanem valóban minden: a társadalom, a történelem, az

Az a legfájóbb, amikor az Ige tekintélyét éppen az egyházak nem képviselik megfelelően. A modern liberális teológia nagyon sokat ártott a Biblia tekintélyének, és óriási szívességeket tett a Sátánnak. Mindez nem esik kívül Isten hatáskörén, s nem akadályozza meg őt abban, hogy üdvözítő tervét kibontakoztassa, de azért a tanítók felelőssége óriási (Jak 3,1). A liberális teológusok többsége szerint a Biblia Istenről szóló emberi mű, ami a történelem során eltérő értelmezéseket kap. Azt állítják, Isten kijelentése annyiféle, ahányféle értelmezése van. Egyesek szerint Jézus élete, kereszthalála és feltámadása nem is történelmi esemény, csak szimbólum. Mindez azonban eretnokség, hazugság, lázadás Isten ellen!

Miért tekintély a Biblia? Azért, mert benne a mindenható Isten szól. A mindenséget teremtő, hordozó és fenntartó Ige – a Fiú – Krisztusban emberré lett (inkarnáció); a Biblia szövegében pedig „írásá lett” (inszkripturáció). Kálvin ezért mondja, hogy ugyanolyan hódolattal és alázattal kell az írott Igéhez fordulnunk, mint az élő Igéhez, vagyis Krisztushoz; a kettő nem elválasztható.

Azonban e ponton vigyáznunk kell: kétfelé is letévedhetünk a helyes útról. Vannak keresztyének, akik nem tartják igazán szem előtt, hogy Krisztus király, akinek a szava parancs; inkább úgy tekintenek rá, mint „mindenható barátjukra”, s nem szeretik, ha valaki az iránta való engedelmségről beszél. Pedig Jézus azt mondta: „ti az én barátaim vagytok, ha megtartjátok, amiket parancsoltam nektek” (Jn 15,14). Sokan esnek azonban a másik végletbe is: azt gondolják, az az igazi kegyesség, ha csak Jézus hatalmára és tekintélyére koncentrálnak. Ez ugyanakkora tévedés. A muzulmánok is hiszik, hogy istenük a világ királya, akinek feltétlen engedelmséggel tartoznak. Ha mi Jézusban csupán a királyt tiszteljük, akkor csak az különböztet meg a muzulmánoktól, hogy a mi Allahunkat Jézusnak hívják. Akik az Igét „csak” tekintélynek látják és így hirdetik, éppen

REMÉNYIK SÁNDOR: SZERETNÉK PÉLDÁT VENNI...

Szeretnék példát venni Tőle,
Aki virágot ültet a mezőre
S elrejtí arcát a virág mögé.

Szeretnék példát venni Tőle,
Aki viharban száll a hegytetőre
És rejtí arcát fergeteg-palást.

Szeretnék példát venni Tőle,
Ki a nevét írja minden fára, kőre,
De arcát nem látta még senkisé.

Szeretnék példát venni Tőle,
Akinék soha sincsen pihenője,
S munkája mégis olyan zajtalan.

Aki, mikor a csend susogni kezd,
S hulló fenyőtoboz ver síri neszt,
E tompa, síri nesz mögött is van.

Akinék nem kell sok-sok buja szín,
Hogy alkosson – és teremtményein
Megmutassa végtelen hatalmát.

Kinek a gyér havasi fű, az árva,
S a kopár-kemény bazaltszirt is drága
S tán drágább, mint a forró trópusok.

Szeretnék példát venni Tőle.

egyház, a politika, a kultúra, a gazdaság is. Ő a Királyok királya és az uraknak ura (Jel 19,16). Az ő akarata emel trónra királyokat, bársonyszékbe minisztereket, és ő döntheti le őket onnan. S végső soron még a tekintély elleni lázadás, vagyis a bűn is az ő dicsőségét és jó tervét fogja szolgálni (pl. Jel 13,5-8).

ezzel fordulnak az Ige tekintélye ellen. Az Ige Jézus hatalmát az ő kegyelmével összefüggésben hirdeti, s ha igazán tiszteljük őt, így kell gondolkoznunk és beszélnünk róla!

Isten megkövetelhetné, hogy az emberek – de legalább a hívők(!) – az ő tekintélyét tisztelők, az ő törvényének engedelmeskedők, tehát szentek és igazak legyenek. Azonban tudja, hogy bűnös, lázadó természetünk miatt képtelenek vagyunk erre (Rm 7,14-20). Így nem a mi engedelmisségünkért, hanem Jézus engedelmisségéért nyilvánít minket igaznak. „Mert amiképpen egy embernek engedtlensége által sokan bűnösökké lettek, azonképpen egynek engedelmsége által sokan igazakká lesznek.” (Rm 5,19) Ebből a felismerésből indult az a máig ható ébredés, amit reformációnak nevezünk. Jézus olyan hatalmasság, aki egész tekintélyét bűnös gyermekeiért veti latba: „Titeket pedig Isten hatalma őriz a hit által az üdvösségre” – mondja Péter apostol (1Pt 1,5).

Krisztusban olyan királyunk van, aki elrejtette isteni tekintélyét, amikor lejött közénk a földre. Nem azért jött, hogy megbüntesse az ellene lázadókat, hanem azért, hogy szolgáljon nekik (Mk 10,45). A „szentséggel dicső és félelemmel dicsérendő” (2Móz 15,11), aki „hatalmas szavával hordozza a mindenséget” (Zsid 1,3) – engedte, hogy a törvényét semmibe vevő, ellene lázadó bűnösök leköpjék, megpofozzák. Az uralkodó, aki előtt angyalseregek borulnak le, azt mondta: „tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és alázatos

szívű”. (Mt 11, 28) Odatérdelt tanítványai elé, s mint egy utolsó rabszolga, megmosta piszkos lábaikat. Aztán a kereszten kiömlő vérével megmosta szívüket is, hogy megszabadítsa őket az eredendő liberalizmusból: a bűnből, ami a vesztüket okozná. Vajon mi leborulunk-e ez előtt a csodálatos tekintély előtt? Alávetjük-e magunkat az ő gyengéd és mindenható akaratainak - hálából és szeretetből?

Vannak keresztyén szülők, tanítók és lelkészek, akik a Bibliára alapozva követelnek engedelmséget, de a környezetük szenved a szeretet hiányától. Vannak viszont olyanok is, akik megértők és gyengédek, de nem gondolnak arra, hogy Isten hatalmat adott a kezükbe. Jézus Krisztus ma általunk, gyermekei által akar egyaránt szolgálni és uralkodni. Ez akkor valósulhat meg, ha mindkét igazságot: kegyelmét és hatalmát is képviseljük.

Mivel ő mindenható király, bátran szólhatunk a nevében (1Pt 4,11)! A hívő ember biblikus bizonyágtétele nem csupán egy vélemény a többi közt, hanem maga az Igazság (Jn 17,17). Titokzatos és hatalmas csoda történik, amikor Isten Szentlelke segítségével bizonyágot teszünk. Nemcsak Krisztusról beszélünk, hanem magát, a hatalmas Krisztust hirdetjük: (2Kor 2,17; 1Thessz 2,13; 1Kor 1,27).

Ezért ne hátráljunk meg az igeellenes okoskodások előtt, hanem romboljuk le őket az Úr nevében! (2Kor 10,4) Ugyanakkor tisztában kell lennünk azazal is, hogy nem mi birtokoljuk ezt a

hatalmat – ellenkezőleg, ez a hatalom birtokol minket. Olykor előfordulhat, hogy kárhozatos bűnünk miatt egyeseket határozottan figyelmeztetnünk kell, de még ezt is csak alázattal tehetjük, úgy, mint szintén kárhozatra méltó bűnösök.

Amikor Isten akarja, eljön az ítélet kihirdetésének ideje is – de ott még nem tartunk. Sohasem felejthetjük el, hogy a bűnösöket önfeláldozóan szerető, megértő, tapintatos, gyengéd király gyermekei és hírnökei vagyunk. Figyeljük meg, a tekintély és a szeretet kettőssége milyen csodálatosan jelenik meg Ézsaiásnál (40,10-11): „Az én Uram, az Úr jön hatalommal, karja uralkodik. Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szelíden terelgeti.”!

Isten gyermekei hivatásos reformátorok. Kérhetjük Istentől, ígéretére alapozva, hogy újítsa meg bennünket Szentlelkével, és így használjon minket a munkájában. Nincs jogunk tétlenül nézni, hogy a világ és az egyház károsba és pusztulásba rohan. Isten nem védekezésre adta a Lélek fegyvereit, hanem azt mondta, álljunk elő velük (Ef 6,14) és harcoljunk! Harcoljunk a lelkekért, az egyházért, a megújulásért, az ébredésért – az Ige tekintélyének helyreállításáért!

De ne feledjük, hogy ebben ebben a harcban a szeretet a leghatalmasabb fegyver... (Énekek 8,6, 1Kor 13,8, Kol 3,14.)

Balavány György / Biatorbágy

AZ ÉN BIBLIÁM

Gyerekkorom óta nagy örömet jelent az olvasás. A könyvek szeretete később is megmaradt, csak akkor éreztem jól magam, ha kedvenceim velem voltak. Még most is emlékszem, mennyire elcsodálkoztam azon, amikor egy közismert polihisztor így nyilatkozott: ha csak egy könyvet vihetnék a lakatlan szigetre, az a Biblia lenne. Akkoriban még csak annyira ismertem a Bibliát, amennyire az alapműveltséghez szükséges volt. Aztán eljött a nagy fordulat, amikor Jézus Krisztus személyesen megszólított, és

attól kezdve teljesen megváltozott az életem. Az első tükrő, amelyben megláthattam bűneimet, a Tízparancsolat volt. Emlékszem, mennyire sokkolt, hogy egy parancsolatot sem találtam, amelyet ne szegtem volna meg.

A Biblia megismerése nehezen indult, mert az Ószövetség egyes könyvei – a sok bosszú, leszámolás, gyilkosságok – elrettentettek. Ugyanakkor a Zsoltárokat nagyon megszerettem, az Ézsaiás könyve pedig különösen kedves lett számomra az eljövendő Messiásról szó-

ló proféciáival és Jézusra mutató tanításával: „*Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény bujdosókat, ha mezítelent látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől.*” (Ézs 58,7)

*

A legjobban Jézus Krisztus személye izgatott, nagy buzgalommal tanulmányoztam az evangéliumokat, hogy megismerjem, mint tanítót, lelki-gondozót, gyógyítót, a szenvedőkkel, nélkülözőkkel közösséget vállalót. Ámulattal töltött el az az életprogram, amelyet

követőinek felmutatott. A Máté evangéliuma 25. fejezetében az utolsó ítéletről olvasunk: „*Akkor így szól a király a jobb keze felől állókhöz: Jöjjetek, Atyám áldottai, örököljétek a világ kezdete óta számotokra elkészített országot. Mert éheztem és enni adtatok, szomjaztam és innom adtatok, jövevény voltam és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljötetek hozzám. Akkor így válaszolnak neki az igazak: Uram, mikor láttunk téged éhezni, hogy enned adtunk volna, vagy szomjazni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk jövevénynek, hogy befogadtunk volna, vagy mezítelennek, hogy felruháztunk volna? Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy elmentünk hozzád? A király így felel majd nekik: Bizony, mondom néktek, amikor megtettétek ezeket akárcsak egygel is a legkisebb atyámfiai közül, velem tettétek meg.*” Számomra az volt a nagy üzenet, hogy az érintettek nem is tudtak arról, amit szeretetből cselekedtek. Megértettem, ha Jézus bennem él, akkor észreveszem, hogy kinek van szüksége rám, a látogatásomra, az egy pohár vízre, a kenyérré úgy, hogy „*nem tudja a jobb kezem, hogy mit csinál a bal.*”

Kezdetben nem mertem döntéseket hozni addig, amíg „nem kaptam rá Igét”. Reggelként úgy vettem kezembe a Bibliát, hogy vártam mindenre a világos útmutatást. Nehéz időszak volt ez. Ma már tudom, hogy a Biblia helyes olvasása nem így történik. Ritka alkalom, amikor Isten egy-egy konkrét igével vezet.

Ha már ismerjük a bibliai értékrendet, akkor tudhatjuk, mi a helyes lépés, és mi nem az. Ha bizonytalan voltam, hogy elfogadjak-e például egy meghívást, feltettem magamnak a kérdést: vajon Jézus eljönne velem? Gondot okoztak a régi kollégák, barátok, akiktől sok szeretetet, figyelmet kaptam, de egyébként már nem voltunk egy hullámhosszon. Nem akartam megbántani őket, próbáltam számukra bizonytságot tenni; szeretetből meg is hallgattak, de kevés érdeklődést mutattak iránta. Erősítést adott az, amikor a Jeremiás könyvében ezt olvastam: „*Nekik kell hozzád térniük, nem neked hozzájuk.*” (15,19/b)

A Biblia rendszeres olvasása átforgalmazza gondolkodásunkat, értékrendünket. Megismerhetjük a Teremtő Istent, a szerető Atyát, a megmentésünkre elküldött Fiút, Jézus Krisztust, a közösség életét szabályozó törvényeket (milyen más lenne népünk élete is, ha betartanánk ezeket!). Mindennapi életünkre is kapunk józan tanácsokat Pál apostoltól, hiszen ezek nemcsak Timóteusnak vagy Titusznak szóltak.

*

A gondolkodó embert mindig is foglalkoztatta az, hogy életének mi a célja. Ez számomra is fontos kérdés volt. Sokáig gondoltam azt, hogy hivatásommal értéket teremthetek; családomnak, népemnek szolgálhatok. Ezek mind fontos dolgok maradtak ma is, de a Biblia tanítása más célokat mutatott számomra.

– Képviselem Istent ott, ahova helyeztél: „*Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteiteket és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Mt 5,16), és „*Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak.*” (Jak 4,17)

– A missziói parancs pedig legyen az életem része: „*...hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!*” Számomra ez a családra nézve volt a legnehezebb. Egy megrendítő élményt szeretnék ezzel kapcsolatban megosztani: Megtérésem és az abból következő új életvitelem megmosolyogtatta volt férjemet és családját, akik a pártnak is tagjai voltak. A fiam, s később az unokák miatt törekedtem a békeségre, és kerültem az ütközéseket. Éppen egy csendes hétre készültem, amikor megtudtam, kórházba került, előrehaladott rákkal. Az első gondolatom az volt, hogy soha nem imádkoztam érte, pedig a fiam édesapja. Mulasztásommal az Úr Jézushoz fordultam, s a csendes hét reggeli imaközösségein buzgón könyörögtem érte. Ő jobban lett, kapott még egy évet. Továbbra is kitartóan imádkoztam érte, hogy élete ne a kárhozatba hulljon. Aztán eljött számára az utolsó földi időszak. Nagy lelki harcok után meglátogattam a kórházban, s mint már oly sokszor, most is megszégyenültem aggodalmaskodásaim miatt. Az Úr ugyanis elkészítette a beszél-

getést. Utolsó találkozásunk különösen is megrázó emlék: nem volt már magánál, leültem az ágya mellé és hangosan imádkoztam az Úrhoz, hogy könyörüljön rajta, irgalmazzon neki. Amikor befejeztem, szinte kiabálva, háromszor is áment mondott. Döbben ten fordultam felé és láttam, hogy folynak a könnyei, és akkor a következő ige jutott eszembe: „*megmenekül, mintegy tűzön át*”. Másnap meghalt. Most is beleborzongok a gondolatba, mi lett volna, ha gyávaságból nem megyek el hozzá...

Íme egy másik történet a bizonyosságtétellel kapcsolatosan.

Kedves, fiatal kolléganőmmel gyakran beszélgettünk lelki dolgokról, érdeklődéssel hallgatta megtérésem történetét, és egyszer meghívott magukhoz is. A férje nem volt otthon, nyugodtan beszélgethettünk. Felfoghatatlan volt számára az, hogyan szólíthatja meg őt egy láthatatlan, megfoghatatlan valaki. Én példákat soroltam, de éreztem, hogy továbbra sem érti. Nagyon kértem a bölcsességet, és akkor eszembe jutott a következő ige: „*Íme, az ajtó előtt állok, és zörgetek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz és vele vacsorálok, ő pedig énvelem*” (Jel 3,20). Ráműtöttem a bejárati ajtóra, és próbáltam gyakorlati magyarázatot adni. Úgy éreztem, ez már hatással volt rá. Szeretettel váltunk el. Késő este csöngött a telefon: „*Mit tettél velem?*” – zokogott a kolléganőm – „*Nem tudok aludni, állandóan az ajtót nézem...*” Egy ideig került, aztán én eljöttem közös munkahelyünkről, s később megtudtam, hogy Isten küldött mellé egy másik hívőt, akinek a segítségével befejezte megkezdett munkáját.

– Imádság és felelősség népünkért: gyermekkoromtól fontosnak tartottam a magyar történelem, irodalom ismeretét, s később már tudatosan is szerettem hazámat. Nagyon elcsodálkoztam, amikor a gyülekezetben többen feltették nekem a kérdést, miért járok annyit Erdélybe? Amikor pedig azért imádkoztam, hogy baj nélkül átvihessem a Bibliákat, volt, aki egyenesen bűnnek tartotta a csempésztést. Nagyon elbizonytalanodtam, de a Bibli-

ámban megtaláltam a segítséget. Isten teremtett engem, az akaratóból vagyok magyar, ő helyezett éppen abba a családba, országba. Ezért felelős vagyok családomért, népémért, és imádkoznom kell értük.

Felfigyeltem Mózes többszöri közbenjáró imájára, és Nehémiásra, aki közösséget vállalt bűnös népével, s feladva kényelmes életét, a segítségükre sietett. Jeremiás is így fogalmaz: „Fáj a lelkem, ha látom városom lakóinak sorsát.” (Sir 3,51), és „Tudom, Uram, hogy az ember nem ura élete útjának, és a rajta járó nem maga irányítja lépteit! Fenyíts minket, Uram, de mértékkel, ne haragodban, hogy semmivé ne tégy!” (Jer 10,23-25)

Örömmel fedeztem fel, hogy Dsida Jenő megrázó versét, a Psalmus Hungaricus-t, a 137. Zsoltár ismertetésében írta: „...mint megtépett-szakállú vén zsidó zsoltáros jajgatása Babylon

vizeinél: *Epévé változzék a víz, mit lenyelek, ha téged elfelejtelek! Nyelvemen izzó vasszeget üssenek át, mikor nem téged emleget! Hunyjon ki két szemem világa, mikor nem rád tekint, népem, te szent, te kárhozott, te drága!*”

A fogságba hurcolt zsidó népnek olyan honvágya volt, annyira fáj nekik Jeruzsálem elvesztése, hogy így jajgattak: „Amikor Babilon folyói mellett laktunk, sírtunk, ha a Sionra gondoltunk. Az ott levő fűzfákra akasztottuk hárfáinkat. Mert, akik elhurcoltak minket, énekszót követeltek tőlünk, és akik sanyargattak, örömeinket: Énekeljete nekünk a Sion-énekekből! Hogyan énekelhetnénk éneket az Úrról idegen földön? Ha megfeledekem rólad, Jeruzsálem, bénuljon meg a jobb kezem! Nyelvem ragadjon az ínyemhez, ha nem emlékezem rád, ha nem Jeruzsálemet tartom legfőbb örömmem!”

Az Újszövetségből pedig Pál apostol szavaira hívnám fel a figyelmet: „...nagy az én szomorúságom, és szüntelen fájdalom gyöttri a szívemet. Mert azt kívánom, hogy inkább én magam legyek átok alatt, Krisztustól elszakítva, testvéreim, az én test szerinti rokonaim helyett.”

A Biblia lelkületének, tanításának jobb megismerése megszabadított a bizonytalanságoktól. Kitartóan kell könyörögni népünkért, hiszen súlyos bűnökben vagyunk. Történelmünk során oly sokszor mentett meg minket Isten irgalma – gondoljunk csak a mohácsi tragédia utáni reformációra! Most is csak egy új ébredésben reménykedhetünk.

*

Ma is nagyon szeretek olvasni és van nekem kedves könyveim, de most már én is azt mondanám, ha csak egy könyvet vihetnék magammal a lakatlan szigetre, a Bibliát választanám!

Zika Klára / Budapest

A BIBLIA TEKINTÉLYE A GYÜLEKEZETBEN

Napjainkban megfigyelhetünk olyan jeleket, amelyek alapján a címben megfogalmazott témával foglalkoznunk szükségtelennek tűnik. A Biblia fontosságát, tekintélyét jelzi sok gyülekezet úrasztali nyitott Bibliája. A nyitott Biblia a gyülekezet istentiszteletének középpontjában! Ha belépünk a lelkipásztori hivatalba, a sok könyv és irat között – olykor megkülönböztetett helyen, vitrinben – régi míves kötésű Biblia kiadások bizonyítják a Biblia megbecsültségét, fontos szerepét, tekintélyét a gyülekezet múltja, története szempontjából is. Gyülekezeti iratterjesztésekben 'alapvető fogyasztási cikk' a Biblia. 2008 a Biblia éve! Színes gyülekezeti programok, előadások, kiállítások, kulturális események, Biblia-ajándékozások, mind-mind a Bibliára, annak fontosságára, jelentőségére próbálták felhívni a gyülekezetek és egész nemzeti közösségünk figyelmét. Kell-e ezek után figyelmet fordítani a Biblia tekintélyére a gyülekezet életében?

Nem arról tanúskodnak a fenti jelek, hogy a Biblia tekintélyének, fontosságának kérdése a gyülekezetekben rendezett terület?

Hogy világosan ítélhessünk, és a fenti kép meg ne csaljon, először azt kell megvizsgálunk, mint is jelent a Biblia tekintélyének elismerése! Jézus Krisztus megkísértése történetére figyelve azt is megérthetjük, hogy ő mit értett a Biblia tekintélyén. Kíméletlen sátáni kísértései során egyetlen döntő érv vezette: „meg van írva...” (Mt 4,1-11). A Biblia – akkor még Ószövetség – tekintélye jelentette annak tartalmi ismeretét, és minden kecsgetető ígérettel szembeni határozott alkalmazását, a következetes engedelmességet.

Krisztus egész szolgálatát, a megváltás hatalmas művét is az Írás-szerűség jellemezte. A korinthusi első levél evangélium-összefoglalása ebből a szempontból is nagyon jelentős: „...Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint. Eltemették, és – ugyancsak az Írás-

sok szerint – feltámadt a harmadik napon...” Íme az Írások, az Ószövetség tekintélye a váltságmű szempontjából. A Biblia tekintélyének elismerése Jézus Krisztus számára életkérdés volt, meghatározta életvitelét, életmódját, gondolkodását és konkrét döntéseit is.

A Biblia tekintélyének elismerése a Krisztust követő gyülekezet, a helyi egyház életében ugyanilyen alapvető életkérdés. Akkor remélhetünk virágzó és gyümölcsöző gyülekezeti életet, ha a Biblia tekintélye érvényre jut, azt az egyház elismeri, és közösségi életét a Biblia szerint rendezi és éli. Ha a Biblia tekintélye csorbul, az ellen fellázadnak, akkor az egyház haldoklani kezd, kiüresedő vallásossággá silányul. Ilyenkor a Biblia úr-asztali díszletté válik, tartalmának, alapvető igazságainak, tanításainak nincs már az egyház számára elkötelező ereje. Helyette más tekintélyek uralják el a gyülekezet életét. Kialakulhat személyi kultusz egy vezető körül, végső érvként a legharsá-

nyabb, vagy legdivatosabb gondolatok, a pragmatizmus, humanizmus, pluralizmus, a materializmus (stb.) kecsesített hangjai szólalnak meg és vezetnek tévútra az egyházat.

Ezek a lázadások, a Biblia abszolút tekintélye elleni támadások napjainkban is megfigyelhetők. Az egyik legalattomosabb ilyen támadás az, amikor valaki azt vallja, hogy hisz a Biblia Istenében, de nem ismeri a Bibliát, annak tanításait Istenről, emberről, megváltásról, vagy etikai kérdésekről. Hamar kiderül, hogy a Biblia csupán díszlet, nem életformáló erő, nincs elkötelező tekintélye.

A helyi egyház közösségi életében a Biblia tekintélyének elismerése, vagy az ellene való lázadás felismerhető az igehirdető, a tanító szolgálatban. Az írászerű igehirdetés és tanítás Jézus Krisztus egyházának legfontosabb ismertetőjele. Isten ígéjének tiszta és elgyímtetlen hirdetése bizonyítja, hogy Jézus Krisztus Szentlelke által jelen van és munkálkodik, egybegyűjti az ő egyházát.

Ugyanakkor mind az Ószövetség, mind az Újszövetség tud hamis prófétaokról, hamis tanítókról. Nem minden Istenre hivatkozó üzenet Isten üzenete. Nem minden evangélium a Jézus Krisztus evangéliuma. Vannak, akik a Bibliában lévő néhány, nehezen érthető dolgot kiforgatják, vagyis az igazi, szándékolt értelmét, üzenetét meghamisítják. Van a Bibliának helyes és helytelen magyarázata, ez pedig a gyülekezetben jelenik meg. A helyes magyarázat a Biblia tekintélyének elismeréséből indul ki, és annak üzenetét igazán jeleníti meg.

Hazánkban elfogadott, hogy az igehirdető a tanítás tartalmát tekintve nem kérhető számon. Mintha az igehirdető helyi pápa lenne, aki palástban – ex katedra – tévedhetetlenül nyilatkozhat a szószéken. Illetlenség rákérdezni arra, ami félreérthetően hangzott el. Kérdések, beszélgetések helyett marad az értetlenség, esetleg a zúgolódás, sok fölösleges feszültség.

Pedig a prédikáció kritikája a prédikátor gyógyszere. Ennek a kritikának a Biblia tekintélye az alapja. Mind az igehirdető, mind az igehirdetés e tekintély előtt kell, hogy meghajoljon, és ennek elsőségét kell elismerje, amint a Második Helvét Hitvallás záradéka kijelenti:

„...mindig nagyon készek vagyunk... azoknak, akik Isten Igéjéből (a Bibliából) jobbra tanítanak, köszönetünk nyilvánításával engedni, és hozzájuk igazodni az Úrban...” Amikor a béreik napról napra kutatták az írásokat, akkor Pál apostol igehirdetésének írszerűségét vizsgálták meg: „Valóban így vannak-e ezek a dolgok?” Befogadták, elhitték az igehirdetést, de ellenőrizték az írások alapján. Ezért pedig nem azt olvassuk róluk, hogy kötekedők lettek volna, hanem éppen ellenkezőleg, nemes lelkűnek nevezi őket az Ige. (Csel 17,10-12) A szóbeli igehirdetés fölött elismerték a Biblia tekintélyét.

FÜLE LAJOS: KÖNYVTÁRAM

Könyvtáramat egy Könyvben tartom,
tartalma hatvanhat kötet,
olvasgatom hittel, kitartón,
s áldása mindenben követ.

A Biblia tekintélyének érvényesülése érhető tetten a textusszerűség követelményében. Ez azt jelenti, hogy az igehirdetés a felolvasott szakasz mondanóját bontja ki, mutatja fel és alkalmazza a hallgatók számára. A felolvasott, a tanítás alapjául választott Ige kötelez. Elkötelezi az igehirdetőt, a tanítót, aki nem beszélhet másról, mint amit az adott szakasz tartalmaz, nem indulhat el a szabad képzetársítás útján.

A Biblia tekintélyét ismerjük el azzal, ha nem kedvenc igehelyekről szól az igehirdetés. Jézus Krisztus a missziói parancsban mindannak tanításával megbízott, amit ő megparancsolt. Mindazt tanítanunk kell, amit reánk bízott, nem csupán a kedvenc szakaszainkat, divatos vagy közelálló témákat. Megóv ettől a veszélytől az, ha az igehirdetéseket a Biblia egy-egy könyvét folyamatosan áttanulmányozzuk (lectio continua). Így mindaz érvényre juthat, ami megíratott.

Hogy a Biblia tekintélye érvényre jusson, a helyi egyház életében, ahhoz napjainkban egy különösen fontos tanító szolgálatot is fel kell vállalni: a Biblia megismertetését, a keresztyén ismeretterjesztést. A felnövekvő nemzedékek tömegei a Bibliát nem ismerik. A Biblia tartalmi ismerete gyakorlatilag nem

része az általános műveltségnek – mint ahogyan lassan Arany János, vagy Kodály Zoltán életműve sem az már. A Biblia ismerete nélkül pedig elképzelhetetlen annak életformáló tekintélyként való elfogadása. Az ilyen ismeretterjesztés, a bibliaiskolák oktató programjai ezért a Biblia tekintélyének elismerését jelentik, mind a tanítók, mind a tanulók, így a gyülekezet részéről.

A reformáció idején a Biblia tekintélyének érvényre juttatása különösen a sakramentumi (szentségek kiszolgáltatása) gyakorlatban volt nyilvánvaló. Ez ma is megmutatja, hogy egy helyi egyház elismeri-e a Biblia tekintélyét, vagy megalkuszik és fellázad ellene. Hangsúlyoznunk szükséges, hogy a sakramentumi gyakorlat nem a lelkipásztorok, a tanítók, hanem az egyház lelki állapotát jelzi. A reformátori tanítás szerint Jézus Krisztus valódi egyházát többek között a helyes sakramentumi gyakorlatról – és nem elméletéről – lehet felismerni. Hogy a sok helyi egyház, gyülekezet közül melyik Jézus Krisztusé, melyikkel vállal ő közösséget, melyikben munkálkodik, az a Biblia szerinti sakramentumi gyakorlatról ismerszik meg. A Biblia tekintélye érvényesül, amikor a keresztséggel és az Úr vacsorájával Jézus Krisztus rendelése szerint élünk. A reformátori hitvallások ezen a területen szép és helyes útmutatást adnak. Krisztus számára azonban a Biblia tekintélyének elismerése nem egy alapelv helyes és szép megfogalmazását, hanem engedelmességet, életformáló erőt, tettekre elkötelező tekintélyt, léleknek és erőnek megmutatását jelentette.

Érvényre jut-e a Biblia tekintélye a konkrét, helyi egyház életében, amikor a keresztelezés helyett vizesítést gyakorlunk a hit, a Krisztus-követés, a tanítványi életforma minden követelménye nélkül? Krisztus rendelését töltjük-e be úrvacsorai gyakorlatunkkal? Valóban „így szerezte az Úr Jézus Krisztus az úri szent vacsorát”, ahogyan mi vesszük? Valóban „így éltek vele az apostolok”, vagy máshogyan? Nem kellene a régi beidegződéseket újra mérlegre tenni, azokat – ha szükséges – a Bibliához igazítani? Mivel nem a láthatatlan, vagy az egyetemes egyházban keresztelezünk, és az Úr asztalát sem ott terítjük meg,

hanem a konkrét helyiben, ezért ez mindig a gyülekezet életkérdése – a Biblia tekintélyének érvényre jutása, vagy lázadás ellene.

Hogy a helyi egyházban a Biblia tekintélye érvényre juthasson, az egyház kormányzását, vezetését is Krisztus akaratára szerint kell berendezni. Az egyház kormányzása presbitériumokban valósul meg. Ez a presbitériális egyházkormányzati modell. A gyülekezetnek tehát nem a lelkipásztor a vezetője, hanem a presbiterek közössége. A lelkipásztor az egyház tanítója, igehirdetője, Krisztus prófétai tisztében részesedik. A döntéshozók, akik a Biblia alapján Krisztus királyi uralmát hivatottak az egyházban megvalósítani és Krisztus királyi tisztét töltik be: a presbiterek.

Nagyon tanulságos a presbiteri tisztéről szóló bibliai tanítást áttekinteni. E szolgálat betöltésének pontosan meghatározott feltételeit találjuk a Bibliában. Néhány összefoglaló megfigyelés:

– A presbiter (vénebb, idősebb), legeltet, pásztorol, vagyis pásztori szolgálatot végez. (Csel 20,28) A helyi egyház presbiterei – pásztorok.

– A presbitert a Szentlélek vigyázóvá, felügyelővé (episzkoposz = püspök) tette. (Csel 20,28; Fil 1,1) A helyi egyház presbiterei – püspökök.

– A presbiterek között vannak, akik az igehirdetésben és a tanításban fáradoznak, és javadalmat is kapnak. A helyi egyház presbiterei – lehetnek igehirdetők, tanítók (1Tim 5,17)

– A presbiteri tisztség betöltésének feltételei vannak, amelyeket az egyházban érvényre kell juttatni. (1Tim 3,1-7; Tit 1,5-9)

– A presbiteri tisztség szolgálatot, munkát jelent, nem a társadalmi megbecsülés kifejezési formája, végképpen nem az önkényes hatalmaskodás lehetőség. (1Tim 3,1)

Amikor a Biblia tekintélye érvényre jut a helyi egyházakban, akkor a presbiterek elkezdik felismerni és betölteni Krisztus királyi tisztéből fakadó feladataikat. Nem egy lelkipásztora lesz egy ilyen egyháznak, hanem pásztorai, akik valóban gondozzák, pásztorolják a nyáját. Mint püspökök felügyelnek az egyház és tagjai életének szép rendjére, a tanítás tisztaságára, a sákramentumi

gyakorlat helyességére. Ilyenkor a presbiterek nem a lelkipásztor bólogatói, esetleg informátorai csupán, de nem is a lelkipásztor mindenkor ellenzéke, hanem együtt munkálkodó, küzdő szolgatársak. Amikor megvalósul a presbitériális egyházkormányzás, akkor az a Biblia tekintélyének érvényesülését jelenti a helyi egyházban, a gyülekezetben.

A fenti néhány gondolat nem adhatja a címben felvetett téma teljes elemzését, arra viszont elsegíthet bennünket, hogy néhány külső jel általi látszat ne csaljon meg, és ne ringasson hamis nyugalomba minket. Segíthet abban, hogy Krisztus mai követői és gyülekezetei is lehessenek nemes lelkűek, akik előtt a végső érv nem személyes szimpátia vagy antipátia, nem kényelem vagy megszokás, nem a személyes ambíciók vagy terjedő divatok, hanem az, ami a Bibliában meg van írva. Bátoríthat ez minket imádságra, tanulmányokra és engedelmes Krisztuskövetésre, hogy egyházaink Ecclesia reformata-vá, Isten Igéje szerint reformált egyházakká legyenek!

Cs. Nagy János / Budakalász

A BIBLIA TEKINTÉLYE ÉS A MISSZIÓ

A Biblia számos helyen állítja, hogy Isten kijelentett szava. Ezt a keresztyén egyház – a Szentlélek munkájának engedve – hittel elfogadta és meghajolva a Szentírás tekintélye előtt, a Bibliának központi jelentőséget tulajdonított. A Biblia, mint Isten szava, legfőbb normaként meghatározta az egyház evangélicizációs, illetve missziói tevékenységét is. A keresztyének azokat az igazságokat hirdették a világnak, amiket Isten kijelentett a Bibliában, hallgatóikat a Jézus Krisztusba vetett hitre, az ő követésére hívogatva – ahogyan ezt az Újszövetségben olvashatjuk.

Azonban sajnálatos tény az, hogy később, az egyháztörténelem folyamán voltak időszakok, amikor a Biblia abszolút tekintélye nem érvényesült a keresztyén egyházban, s így a misszióban sem. Ugyanakkor azt is tudnunk kell, hogy a keresztyének között minden korban voltak olyanok, akik továbbra is hittel meghajoltak a Biblia tekintélye

előtt és igyekeztek hitüket és életüket – s így missziójukat is – az Isten kijelentéséhez szabni.

Ez a kettősség ma is megfigyelhető a keresztyénség körében. Egyik része – nevezzük őket konzervatív keresztyénségnek – továbbra is Isten kijelentett szavának hiszi és vallja a teljes Szentírást, ezért számára missziói tevékenységük meghatározója a Biblia.

A keresztyénség másik részét liberális keresztyénségnek nevezhetjük. Ez az irányzat a felvilágosodás utáni racionalista bibliakritikára épülő liberális teológia eredménye. Legfőbb jellemzője, hogy nem hiszi és vallja Isten ihletett szavának a teljes Bibliát, nem ismeri el abszolút tekintélyét; következésképpen annak meghatározó szerepe sem érvényesül missziójában. Így alakult ki az elmúlt 100 évben egy olyan, misszióinak nem nevezhető – bár annak nevezett – egyházi tevékenység, aminek gyakorlatilag semmi köze a biblikus értelemben

vett misszióhoz, csupán annak valamilyen utánezata, amire találó elnevezés az „pszeudo-misszió”. Ennek zászlóvivője, immár hosszú évtizedek óta, az Egyházak Világtanácsa (EVT, Genf), illetve az általa vezetett úgynevezett ökumenikus mozgalom.

Tehát napjainkban kétféle misszióval találkozhatunk: egyiket a konzervatív, másikat a liberális keresztyénség gyakorolja.

A kétféle misszió közti különbség onnan származik, hogy az egyik hiszi és vallja a Biblia isteni ihletettségét és legfőbb tekintélyét, ezért ennek rendeli alá tevékenységét; a másik pedig nem hiszi és vallja a Biblia ihletettségét, nem fogadja el annak abszolút tekintélyét, és misszióját semmilyen tekintetben nem rendeli alá a Szentírásnak. Ez a lényegi különbség azután jelentős eltéréseket idéz elő a két irányzat között, elsősorban a misszió formájában és tartalmában. Nem véletlen az, hogy az 1974-ben

tartott lausannei világmissziós konferencián – ahol több, mint 150 nemzet konzervatív keresztyéneinek képviselői voltak jelen – elfogadott zárónyilatkozat második pontjában szükségesnek látták leszögezni, hogy elkötelezik magukat a Biblia isteni ihletettsége mellett, megerősítik, hogy a Biblia ó- és újtestamentumi iratai a maguk egészében Isten írott Igéi, s mint ilyenek, teljesen páratlanok. Kinyilvánították, hogy a Biblia mindabban, amit hirdet, tévedhetetlen, és egyetlen hibátlan mércéje a hitnek és életnek. Aláhúzták, hogy Isten kijelentése, amit Jézusban és a Bibliában adott: állandó, változatlan. A Biblia üzenete az egész emberiségé, s a Szentlélek még ma is általa szól a világhoz.

Mivel a liberális keresztyénség nem hiszi, hogy a Biblia Isten kijelentése, s nincs előtte tekintélye a Szentírásnak, ezért – többek között – nem hiszi a bűn esetet, s azt sem, hogy annak következtében minden egyes ember elszakadt Istentől, s Isten ellenségévé lett és kárhóztató ítélete alatt van. Nem hiszi azt sem, hogy Isten, a bűnös emberiségnek csakis egyetlen üdvözítőt adott, Jézus Krisztust, aki valóban meghalt és feltámadott, és egyszeri tökéletes halálával megváltotta a bűnösöket.

Mivel mindezt nem hiszi, ezért nem tartja feladatának, hogy Jézust a maga kizárólagos üdvözítő voltában hirdesse a nem keresztyén embereknek, és hitre, megtérésre hívogassa őket. Ehelyett sok liberális keresztyén úgy véli, hogy már önmagában a „nem keresztyén vallás” elnevezés is sértő, helyette más fogalmak használatát javasolják. Megtérítésük helyett inkább előfeltevés nélküli dialógust kíván folytatni velük, életük aktív részeseként, mint egyenrangú partnerekkel akar a hitben találkozni velük – és mindezt csupán a megértés szintjén. Az úgynevezett ökumenikus keresztyénség nem szólít fel senkit pogány vallása elhagyására, és a keresztyén hit felvételére, hiszen – szerinte – a keresztyénség és az egyéb vallások között nincs is abszolút ellentét; mert elfogadta azt az eszmét, hogy Jézus, mint „magát kijelentő világosság” más vallásokban is jelen van. Ezért megtalálható a nem keresztyén vallásokban az „anonym keresztyénség”. Ezek az anonym keresztyének – ha nem is tuda-

tosan – voltaképpen Jézusban hisznek, és így saját hitük szerint üdvözülhetnek is.

A liberális misszió elsődleges feladatai közé sorolja az emberiséget megosztó szociális, gazdasági, kulturális, vallási feszültségek felszámolását – így kívánja szolgálni az emberiség egységsülését és a világbékét. Feladatának tartja, hogy – pl. a harmadik világban – hozzájáruljon egy új társadalmi rend kiépítéséhez, mert ott csak ezzel válik lehetővé a szegénység, a betegségek, a tudatlanság teljes leküzdése. Felfogásuk szerint a keresztyénség feladata rámutatni arra, hogy a harmadik világbeli szegény népek – színes bőrű embertársaink milliárdjai – azért élnek nyomorúságban, mert az imperializmus által létrehozott nemzetközi piac a gazdag tőkésektől való függésben tartja őket. Mivel missziójuk célja a „salom” (teljes üdv – az egész világot átfogó békesség), és misszionáriusaik túlnyomó többsége kapitalista országból származik, ezért az ő feladatuk, hogy szolgálati területükön harcoljanak az erős és önálló nemzetgazdaság kialakításáért – hazájuk figyelmét pedig felhívják a tőke önző logikájára, pusztító erejére, mindemellett igyekezzenek megfékezni saját honfitársaikat is. Ahol ezek a misszionáriusok ezt a munkát végzik, ott missziót végeznek, mert Isten Országá eljöveteleért harcolnak – mondják.

A liberális misszió természetesen nem akar tudni Jézus Krisztus ítéletes visszajöveteléről, arról, amikor majd elváltja egymástól a benne hívőket és nem hívőket. De nem hiszi az örök üdvösséget és örök kárhóztatot sem – viszont ezzel szemben hirdeti, hogy minden ember üdvözülni fog. Meggyőződése, hogy a világot az embereknek kell és lehet is Isten országává fejleszteni, ezért síkraszáll a társadalmi struktúrák megváltoztatásáért – egyszerűbben fogalmazva, támogat minden forradalmat, mert hite szerint ezek az Isten Országának földi megvalósulását szolgálják.

A liberális felfogás szerint tehát az egyház akkor misszionál, ha jelen van a társadalmi feszültségzónákban, részt vesz a rossz társadalmi struktúrák felszámolásában, forradalmakban, akár a fegyveres felkelésekben is, s világszerte

az emberhez méltóbb, humánusabb rend és életkörülmények kialakításán fáradozik. Mindezekből érzékelhetjük, hogy a liberális keresztyénség missziója elsősorban a világ megjavítását, az emberi-ség humanizációját célozza meg.

Ha mindezeket összevetjük a konzervatív keresztyénség missziójával, akkor éles különbségeket vehetünk észre. Az utóbbiak misszionáriusai elsődleges feladatuknak tartják az Isten teremtményeinek, a vele szembe fordult, bűnbe esett embereknek hirdetni Jézus Krisztust, mint az egész emberiségnek, sőt az egész teremtettségnek adott egyedüli Szabadítót. Nem dialógust folytatnak, hanem konfrontálják hallgatóikat a bibliai-történeti Jézus Krisztus személyével és művével, aki meghalt a bűnösök bűneiért, a halottak közül feltámadt és ma is él. Ezzel együtt az Úr Jézus Krisztusba vetett személyes hitre, bűnbánatra, megtérésre szólítják fel hallgatóikat – mint az Istennel való megbékélés egyetlen útjára.

Miközben a konzervatív keresztyénség ezeket hirdeti, nagyon is hangsúlyozza a keresztyének szociális felelősségét, vagyis nem megy el érzéketlenül a világ szenvedői, az igazságtalanságok, a természet rombolása, a háborúk, betegségek mellett. Sőt, feladatának tartja ezek felszámolásának elősegítését.

Ugyanakkor tanítják Jézus Krisztus valóságos, személyes, látható, dicsőséges és hatalmas visszatérését, az utolsó ítéletet, az örök üdvösséget és örök kárhóztatot; majd a világ Isten Igéje általi újjá teremtését – mert elutasítják azt a gőgös elgondolást, hogy az emberiség, a keresztyénség vezetésével, fel tudja építeni Isten Országát ezen a földön.

Az elmondottakból érzékelhető, hogy a konzervatív keresztyénség missziója nem az ember-ember, ember-világ kapcsolatára, a világ békésesebbé tételére teszi a fő hangsúlyt, hanem Isten és ember kapcsolatára, annak rendezésére, elmélyítésére, illetve a keresztyén élet hétköznapi megélésére.

Az említett tényekből megérthető a liberális és konzervatív keresztyénség missziójának különbsége – ami a Bibliához való eltérő hozzáállásukból adódik.

Feltűnő – nemcsak ebben a rövid ismertetőben, hanem az ökumenikus konferenciák anyagaiban is –, hogy a libe-

rális misszióban már évtizedek óta szó sincs azokról a bibliai igazságokról, amiknek hirdetését Jézus Krisztus rábíztott Egyházára.

Sajnos, kimondható, hogy ez a fajta misszió megtagadta Jézus Krisztus evangéliumát, ezzel együtt a meghalt és feltámadott Üdvözítő helyett más jézust prédikálva hamis evangélium elkötelezettjévé és tolmácsolójává vált.

Mivel a liberális (ökumenikus) misszió nem Isten Igéje, a Biblia által meghatározott, hanem különböző, XIX-XX. századi filozófiák és ideológiai irányzatoktól befolyásolt, eltorzított misszió utáncolat, hamisítványa a valódi misszióknak – ezért kénytelenek vagyunk elhatárolódni tőle. Úgy látjuk, hogy az Úr Jézus, amikor parancsot adott a misszióra, akkor nem a dialó-

gust, nem baloldali forradalmak szervezését, sőt, pénzelését parancsolta követőinek, s nem azzal bízta meg őket, hogy harcoljanak a kapitalista társadalmi rend ellen, küzdjenek szocialista eszmék megvalósulásáért, felépítve a Földön Isten Országát – hanem egészen mással.

A magunk részéről – hittel ragaszkodva a Biblia ihletettségéhez, s meghajolva a Szentírás tekintélye előtt – továbbra is képviseljük és gyakorolni kívánjuk azt a missziót, amire a Szentháromság Isten megváltói szeretetével kötelezett bennünket, amit a protestáns evangéliumi egyházak még világszerte gyakorolnak. Tesszük ezt annál inkább, mivel hittel felismertük, hogy Isten, a világ kezdetétől annak végéig népét, egyházát Igéjével a világból egybegyűjti.

Ebben a világra és a világtörténelem egészére kiterjedő missziói munkájában (missio Dei) mindenkor Egyháza tagjait használta munkatársaiként, akiknek parancsba adta (missziói parancs), hogy hirdessék Igéjét. Az Ige hirdetése a Bibliában leírt isteni kijelentés hirdetését-magyarozatát jelenti; különös tekintettel a kijelentés középpontjára: Jézus Krisztus evangéliumára.

Isten tehát Igéje hirdetését bízta Egyházára, mert ezzel misszionál a világban. Egyháza tagjaitól elvárja, hogy Igéjét annak teljességében, mint abszolút igazságot hirdessék. Ha tehát nem hirdetnénk Isten kijelentett akaratát, akkor ezzel kizárnánk magunkat Isten missziójából, és ítéletet vonnánk magunkra. Ezt azonban mi nem szeretnénk!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

MIRE HASZNÁLJUK A BIBLIÁT?

A „Biblia Éve” rendezvényeit figyelve, és az elhangzó sok értékes előadást hallgatva az az érzésünk támad, mintha ennek a nagy akciónak az lenne csupán a célja, hogy a Bibliát nem ismerő, vagy alig ismerő emberek figyelmét felhívják ennek a Szentírás kultúrtörténeti jelentőségére, és erkölcsi törvényeinek emberi együttélést jól szabályozó volta. Más szóval: arról próbálják meggyőzni az embereket, hogy, aki a Bibliát olvas, az nem tanul belőle rosszat. Hogy ez az akció mennyire érte el ezt a célt, felmérni nem tudjuk, de nem is akarjuk. Arról azonban szinte seholy nem hallunk és olvasunk, hogy a „Biblia Éve” mit üzen a Bibliát egyébként rendszeresen olvasó, hívő keresztyéneknek. Ezért most erre szeretnénk egy kis figyelmet fordítani.

MIRE HASZNÁLJÁK A HÍVŐ EMBEREK ÁLTALÁBAN A BIBLIÁT?

A Krisztusban hívő keresztyének közül többen válaszolnák erre a kérdésre azt, hogy a Bibliából életük nehéz helyzetében sok vigasztalást, bátorítást kaphatnak. Mások elmondanák, hogy a Bibliát olvasva találták meg Krisztust, mint személyes megváltójukat. De lennének olyanok is, akik arról számolnának be, hogy valamilyen fontos dön-

tés előtt állva, tanácsalanságukban találmokra kinyitva a Bibliát, azokon a lapokon vélték Isten választát problémájukra felismerni.

Ám az eddigiekben felvázoltnál jóval nagyobb számban találhatunk olyan bibliaolvasó keresztyéneket, akik nem a „találmokra” kinyílt, hanem a valamilyen „vezérfonal” szerint, napról napra folyamatosan olvasott Bibliát használják arra, hogy életük váratlan vagy már régóta égető problémájára választ, illetve tanácsalanságukban az éppen olvasott igeversben – egy szó vagy mondat alapján – útmutatást kapjanak. Ők azok, akik tanácsalanságukban például az Útmutató vagy más, napra-válogatott igegyűjtemény (pl. Mindennapi kenyerrünk) olvasásával vélik megtalálni életük konkrét döntéseihez Isten választát.

A keresztyén élet ilyen gyakorlatát nevezi a hívő zsargon „lelki vezetésnek”. A Jézust követőknek ehhez a csoportjához tartozók – amikor valamilyen döntésükről beszámolnak –, ezért kérdezik meg egymástól, hogy „Van-e vezetésed?”, illetve „Van-e igéd?” mindegyik. Mások pedig döntésüket már a kérdés elhangzása nélkül is rögtön az ahhoz „kapott” igékkel igazolják. Ilyenkor általában olyan bibliai helyekre, részekre hivatkoznak, amiben akár egy szó, vagy

mondat – gyakran az összefüggésekkel szembeállítva is, de – igazolja döntésük Istentől is helyeselt voltát.

Mint láthatjuk, a Biblia használata még a hívő keresztyének között is többféle céllal történik, ezért fogalmazzuk meg kérdésünket a hívő emberek Bibliát olvasó gyakorlatára.

MIRE ADTA ISTEN A BIBLIÁT?

Mielőtt válaszolnánk erre a kérdésre, szükséges rögzítenünk azt a követelményt, hogy a Bibliát csak arra szabad használni, amire azt Isten adta.

A választ magában a Szentírásban találhatjuk meg. Ha az Isten akaratának megismerése szempontjából vizsgálódunk, akkor láthatjuk, hogy a Szentléleknek az a célja, hogy az ember ismerje meg az Úr akaratát, hiszen az azt nem ismerő hívőt esztelennek nevezi a Biblia (Ef 5,17): „...ne legyetek esztelenek, hanem értsétek meg, hogy mi az Úr akarata.”

Máshol pedig erre szólítja fel a hívő embereket: „Vizsgáljátok meg, hogy mi kedves az Úrnak!” (Ef 5, 10).

Azt pedig, hogy mi kedves az Úrnak, a 2Tim 3,16-17 versekben ismerhetjük meg: „A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelés-

re, hogy tökéletes, minden jó cselekedetre felkészített legyen Isten embere.”

Tehát, Isten, a Bibliát arra adta, hogy megismerjük belőle akaratát.

MINDENBEN IGAZOLHATÓ A KERESZTYÉNEK BIBLIAOLVASÓ GYAKORLATA?

Az előző kérdésre kapott válasszal valószínű minden hívő ember egyetért, de ez az egyetértés megszűnne, ha Isten akaratának a személyes életproblémákhoz kapcsolódó megismerési módszerében kellene egyezőségre jutnunk. A fentebb említett példákban ugyanis látható, hogy ebben nagyon különbözik a hívő emberek véleménye és gyakorlata.

Ezért kell választ találnunk arra a kérdésre is, hogy: A Biblia használható-e arra, hogy személyes-problémákra (pl.: – Valikát vagy Piroskát vegyem-e feleségül? – Párizsban töltssem-e szabadságomat? – Vehetek-e hétvégi házat a Balatonnál, esetleg egy biedermaier bútort, vagy komputert? Stb.) a véletlenül kinyitott Biblia lapjain, vagy a napi útmutatói ígén, esetleg bármilyen vezérfonal szerint olvasott mondaton vagy szón keresztül keressen, vagy találjon valaki Isten vezetésére, esetleg válaszára? Sarkosabban fogalmazva: Használható-e a Biblia arra, hogy be-

lőle ilyen orákulumszerűen keressük Isten akaratát?

Ki kell, hogy jelentsük, a Szentírás nem ilyen célra adatott Isten népének!

HOGYAN ISMERHETJÜK MEG ISTEN AKARATÁT?

A magunk részéről osztjuk azoknak a Bibliára alapozott véleményét, akik erőteljesen hangsúlyozzák, hogy Isten akaratát megismeréséhez különbséget kell tenni Istennek az általános és egy konkrét helyzetre akaratát között.

Általános akaratát ezért nevezzük így, mert az minden időben, mindenkire érvényesen vonatkozik. A konkrét akaratát pedig egy adott személyre vagy csoportra, meghatározott időpontban (éppen ma) vonatkozik. Ilyen helyzetekre gondolhatunk, mint élethivatás, házasságkötés, időbeosztás, pénzköltés, szabadság eltöltése stb.

Isten általános akaratát a Bibliában megtalálhatjuk. A Szentírás ugyanis – mint előbb láttuk is – erre adatott. Istennek, például a házasságra vonatkozó általános akaratát minden nehézség nélkül bárki megismerheti, de arra a kérdésre, hogy Valikát vagy Piroskát vegye-e valaki feleségül, nem fog választ találni, mert a Biblia nem erre adatott.

Ha a hívő ember az utóbb említett kérdésben szeretne eligazítást kapni, akkor az Isten Lelke által megújított józan értelmét és megtisztított lelkiismeretét kell használnia, ahogyan a Károli fordításban veretes magyar szóval olvashatjuk is (Ef 5,10): „megmondván, mi legyen kedves az Úrnak”.

Aki tehát Isten konkrét akaratára kíváncsi, az imádságban tárja elő kérését vagy kérdését és higgyen az Úr ígretében, hogy: „Bölcsé teszek és megtanítlak téged az útra, amelyen járj...” (Zsolt 32,8)!

A Biblia sehol nem adja azt a tanácsot a hívő embernek, hogy értelmét kikapcsolva, orákulumszerűen kiválasztott szavakra vagy mondatokra támaszkodva hozzon döntéseket. Ahhoz viszont, hogy Isten szerinti józansággal tudjon gondolkodni, és számára kedves döntéseket hozni, arra van szüksége, hogy a Bibliából általános akaratát, teremtési rendjét, lelki és erkölcsi törvényeit, isteni logikáját minél jobban megismerje; engedelmes étellel vele járjon, és abban a Krisztus-testben (gyülekezet) éljen, ahol testvéreken keresztül is tanácsolhatja őt.

Használjuk tehát a Bibliát arra, amire Isten azt adta!

Dr. Sipos Ete Álmos / Budapest

A BIBLIA SZEREPE CSALÁDTERVEZÉSÜNKBEN

Az úgynevezett családtervezés kérdése akkor lett komoly problémává életben, amikor fiatalasszonyként, Jézus Krisztusba vetett élő hitre jutottam; vagy más szóval, megtértem.

Hitre jutásom után megértettem, hogy nem véletlenül születtem erre a világra, Istennek egyéni terve van az én életemmel is. Amikor imádkozva és Bibliát olvasgatva kerestem Isten velem kapcsolatos tervét, egyik napon a Római levél 12,1 versével találkoztam: „szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket”. Ekkor lett előttem világossá az, hogy Isten engem arra teremtett, hogy szánjam oda testemet az anyaságra, gyermekek szülésére és ne-

velésére. S hogy valóban jól értettem Isten akaratát, azt az igazolta, hogy teljes béke és öröm töltötte be szívemet akkor is, amikor sorra születtek gyermekeink, és egyre nagyobb terheket kellett hordoznunk férjemmel.

Így született 11 gyermekünk, akik közül egy sem kis anygként érkezett, s nevelésük ugyanannyi gondnal, kétség-gel járt, mint bármely más családnál. Megismertem a fizikai munka okozta testi fáradtságot, a gyermeknevelés sok nehézségét és csalódását, csak engem naponta biztatott és erősített Istennek a Bibliában megfogalmazott sokféle ígerte: „erős ő, megtart” (Sof 3,17), „az erőnlen erejét megsokasítja” (Ézs 40,29), amikből erőt meríthettem. Mert abban

bizonyos voltam, hogy amit Isten megígért, azt komolyan vehetem.

Amikor gyermekeim szomorúságot okoztak, vigasztalt az Ige: „aki vetőmagját sírva emelve megy tova, vigadozással jó elő, kévéit emelve” (Zsolt 126,6). Amikor anyagi nehézségek között neveltük, tanítottuk őket, Jézusnak az égi madarokról és a mezők liliomairól mondott szavai biztattak bennünket. De sorolhatnám még sokáig azokat az ígéket, amelyekben keresztül azt erősítette bennem Urunk, hogy jól értettem azt, amit életem rendeltetéséről mondott utam kezdetén.

Ma legidősebb gyermekünk már 46 éves, a legfiatalabb is 24, s, ha azt kérdezi valaki, hogy megbántam-e a gyer-

mekvállalással járó áldozatot – azt felelem, hogy nem, „mert az én örökségem kies helyre esett” (Zsolt 16,6). Szép feladatot kaptam; Isten teremtő munkájában munkatárs lehettem.

Amit eddig leírtam, az a mi életünk éneke. De szeretném hangsúlyozni, hogy Isten nem sablon szerint munkálkodik, nem minden hívő házaspárnak ez az útja. Távol álljon tőlünk, hogy ezt mintaként, mint mindenki által követhető törvényt írjuk elő!

A Szentlélek a szeretet és józanság Lelke, aki minden hívő emberrel meg tudja értetni a maga útját és rendeltetését. A hívő élet lényege nem egymás utánzása, hanem az egyének hitből fakadó Jézus-követése. „Ami hitből nincs, bűn az” (Rm 14,23) – olvassuk az ígében. Van, aki csak egy gyermeket tud hitből vállalni, és ezen is megnyugodhat Isten áldása. A nagycsalád vállalása, ha szabad így fogalmaznom,

kegyelmi kiválasztás ajándéka, ezért nincs mivel dicsekednünk. A gyermekáldást Isten házaspárnak szánta, vagyis ez két-emberes feladat. Ha bármelyik fél nem tudja vállalni, akkor nem szabad az egyiknek a másikat kijátszania, mert nem lesz rajta áldás!

Visszont minden hívő embernek ismernie kell saját szívének családságát is. Az önzés, a kényelemszeretet a keresztény embert is megkísérti, ezért sokszor túl hamar kimondja azt, hogy ő nem tud több gyermeket vállalni.

Ezért gyermekvállalásában, családtervezésében vizsgálja meg mindenki a szívét, hogy amikor nem vállal több gyermeket, akkor azt mivel indokolhatja. Esetleg azzal, hogy fél az anyagi nehézségektől, és nem bízik az Úr hatalmában? Félti kényelmét és önmagát az önmegtartóztatást kívánó áldozathozattól? Vagy egyszerű hitetlenség áll döntése mögött, mert nem hiszi az Úr fel-

szólítását: „fiaimat és kezeim munkáját bízatom csak rám” (Ézs 45,14)?

Végül szeretném még azt is megosztani, hogy a családtervezés hívő életünknek csak egy szelete, amit nem szabad életünk összefüggéseiből kiemelve kezelni! Az Istennek engedelmes ember nemcsak ezen a területen kell, hogy keresse Isten akaratát, hanem időbeosztása, pénzügyei, munkája, evése és ivása stb. dolgában is. Meg nem szűnő kérdése az, hogy amit tesz, ahogyan él, az vajon Isten dicsőségét szolgálja? A családtervezést is ebben az összefüggésben kell vizsgálni!

A magam részéről azt szeretném erősíteni a Kedves Olvasóban, s főleg a fiatal házaspároknak, hogy Istennek, a Bibliában adott ígéretében mindig megbízhatnak, mert „az Úr beszédei tiszta beszédek, mint földből való kohóban megolvasztott ezüst, hétszer megtisztítva” (Zsolt 12,7)!

Dr. Sípó Ete Álmosné / Budapest

MAGYAR BIBLIAFORDÍTÁSOK

A reformációnak kétségtelenül az volt az egyik legnagyobb vívmánya, hogy a Bibliát az egyszerű emberek kezébe adta. Számos nyelvre lefordították, és azóta is rengetegen olvassák. Mind a mai napig a legnagyobb példányszámú kiadott könyv, amelyet a legfrissebb adatok szerint 429 nyelvre fordítottak le. Ezen kívül 1144 nyelvre fordították le az Újszövetséget, 853 nyelvre pedig különböző bibliai részeket. Jelenleg további 1953 nyelvre történik fordítása, viszont ezzel szemben 2251 nyelvre és nyelvjárásra még nem fordították le.

Legkorábbi bibliafordítások az úgynevezett előreformációs mozgalmak során keletkeztek. Wycliffe tanítása elterjedt Csehországban, és elindította Husz János mozgalmát. Husz János eszméit pedig áthozták Magyarországra a Prágában tanuló ifjak. Közülük Pécsi Tamásról és Újlaki Bálintról tudunk név szerint is, akik Kamoncon kezdték el a fordítást, amit valószínűleg Moldvában fejeztek be, 1436-1439 között. Ez a kézirat, ún. Huszita Biblia elveszett, de három kódexünk megőrzött töredékeket belőle:

- Bécsi-kódex (Bécs, Udvari Könyvtár) – Három egykorú kéz másolta, kb. 1466-ból való. Ószövetségi könyveket, többnyire kispapok iratokat tartalmaz magyar nyelven. Három apokrif is található benne.
 - Münchener-kódex (München, Udvari Könyvtár) – Másolója, Németi György a moldovai Tatrosban, 1466-ban fejezte be munkáját. A négy evangéliumot tartalmazza, bennük a Miatyánk legrégebb magyar szövegével.
 - Apor-kódex (Székely Nemzeti Múzeum) – Három kéz írta a XV. század második felében. Zsoltártöredékeket, énekeket, himnuszokat tartalmaz, valamint az Athanasius-féle hitvallást.
- A Huszita Bibliától nem teljesen független, további töredékeket tartalmazó kódexeink: Festetics-kódex (1493), Winkler-kódex (1506), Döbrentei-kódex (1508), Példák könyve (1513 körül), Czech-kódex (1514), Jordánszky-kódex (1514), Pozsonyi-kódex (1522), Keszthelyi-kódex (1522), Székelyudvarhelyi-kódex (1526), Érdey-kódex (1526), Érsekújvári-kódex (1529-31), Kulcsár-kódex (1539).

Az első nyomtatásos protestáns bib-

liafordítások az alábbiak voltak (egyik sem teljes bibliafordítás):

- Komjáti Benedek: Az Szent Pál levelei magyar nyelven, 1533
- Pesti Gábor: Új Testamentum magyar nyelven (valójában csak a négy evangélium), 1536
- Sylvester János: Új Testamentum magyar nyelven, 1541 (az első teljes Újszövetség-fordítás)
- Bencédi Székely István: Zsoltárok, 1548
- Heltai Gáspár: Biblia (Krónikák, Eszter, Nehémiás, Ezsdrás, Jób könyve kivételével), 1555
- Méliusz Péter: Ésaías és az Újszövetség, 1567
- Batthyányi-kódex, 1574
- Félegyházy Tamás: Újtestamentum, 1586

Az első teljes, az eredeti nyelvekről való magyar bibliafordítás, az úgynevezett Vizsolyi Biblia, Károlyi Gáspár munkája. Az elnevezés a kinyomtatás helyére, a Hernád menti Vizsoly községre utal. Itt működött rövid ideig Mantskovits Bálint nyomdája, ami, dacolva a protestáns nyomdák elkobzására vonatkozó rendelettel, végül is alig két

esztendő alatt kinyomtatta a Bibliát. Az eredeti, 1590-es kiadást 1981-ben hasonló változatban megjelentette a Helikon Kiadó.

Károlyi – eredeti nevén Radicsics Gáspár (1529 körül-1591) – Nagykárolyban született. A „Károlyi” nevet Nagykárolyra való emlékezésből és tiszteletből vette föl a kor humanista tudósainak mintájára: Carolus Gasparus (mivel írásban a „j” hangot akkor még nem jelölték „ly”-nal, nevének írása Károlinak rögzült).

Az első teljes magyar Biblia fordítója Brassóban, majd Wittenbergben, a reformáció fellegrárában tanult. Ifjúkorától foglalkoztatta a bibliafordítás kérdése. Gönci beiktatására készített Két könyvében (1563, legújabb kiadás: Károlyi Gáspár, a gönci prédikátor. Magyar Hírmondó sorozat, Budapest, Magvető Kiadó, 1984) már több szentírási részletet közölt saját fordításában, s a próféciák kiváló ismerőjének bizonyult. Prédikációiban és a felvidéki antitrinitáriusok (szentháromság-tagadók) elleni vitáiban is a Bibliára támaszkodott.

Az 1580-as években az országban dúló pestisjárvány megfosztotta feleségétől és három gyermekétől. Megrázkódtatásai után fogott komolyan a fordításhoz, amelynek elkészültében környékbeli prédikátortársai is segítettek. Az elkészült fejezeteket az akkor még gyermek Szenci Molnár Albert vitte naponta, gyalogszerrel Göncről Vizsolyba.

Kisebbségi tévesztései ellenére Károlyi fordítása máig legszebb, legjobb bibliafordításunk. Előljáró beszéde és kommentárjai közvetlenül is tanúsítják, hogy szerzője valóban „Isten nevét hívta segítségül”, komolyan hitt a Szentírás isteni ihletettségében. Így valóban Isten Lelke „adja a hitelt, varázsát, időtálló erejét, s azt a tekintélyét, amely minden más fordítás fölé emeli, hiszen soha nem nyilvánította egyetlen egyház sem hivatalossá, mégis annak számított.” (Bottyán János: A magyar Biblia évszázadai. Református Zsinati Iroda kiadása, Budapest, 1982, 54-55. l.)

A Vizsolyi Biblia megjelenése után nem sokkal Károlyi meghalt. Nagy vágya, amiről Szenci Molnár Albertnek beszélt, teljesült: „Csak az Isten addig éltessen, míg a Bibliát kibocsáthassam,

kész vagyok meghalni és Krisztushoz költözni”. Fordításának javítását maga Szenci kezdte el (Hanau Biblia, 1608), többen folytatták (Várad Biblia, 1661; Komáromi Csipkés György, 1670; Misztótfalusi Kis Miklós "Aranyos" Bibliája, 1685; Besenyei György Bibliája, 1737). A 19-20. század folyamán több revízió is átesett, ám ezek inkább rontottak rajta, mint javítottak, kivéve a legutóbbi, Magyar Bibliatársulat által kiadott változatot (1997).

A Károli-fordítás gyors elterjedése arra készítette az akkori magyar katolikus egyházat, hogy saját bibliafordítással álljon elő. A munkát Káldi György jezsuitára bízták, aki fordítását Gyulafehérvárott kezdte 1605-ben, és Olmützben fejezte be 1607-ben. Többszöri átnézés és javítás után 1626-ban, Bécsben jelent meg. Káldi bibliafordításának alapja a Vulgata, amelyet a tridenti zsinat 1546-ban a katolikus egyház hivatalos Bibliájának nyilvánított. A Káldi fordítás viszonylag kis példányszámban jelent meg, így Káldi nyelveze – ami Károliéhoz ugyan nem hasonlítható, mégis szép stílusú volt –, nem vert gyökeret sem a nép, sem a költészet nyelvében. Mikorra például a második kiadása több mint egy évszázad múlva megjelent (Nagyszombat, 1732), a Vizsolyi Bibliát már tizenkétszer adták ki.

Káldi fordítását 200 esztendeig használta a katolikus egyház. Első revíziója 1834-35-ben, a második 1851-ben zajlott. A harmadik vált a leghíresebbé, amelyet Tárkányi Béla végzett el és több kiadást is megért. A negyedik revízió 1934-ben hagyta el a nyomdát. Érvényben volt egészen 1973-ig, amikor a legújabb katolikus bibliafordítás – több szerző munkájaként – megjelent (1997). Katolikus berkekben legelterjedtebb a Szent István Társulat Bibliája (1973).

A teljes fordításokon kívül elterjedtek a részleges, főként újszövetségi átültetések. Ezek sorában nagy népszerűsége tett szert az előbb Rómában, majd Magyarországon kiadott Békés-Dallos-féle Újszövetség (1950), egy ciszterciata és egy oratorianus szerzetes munkája, ami azonban meglehetősen pontatlan.

Református vonalon is készült néhány Újszövetség-változat: Czeglédy Sándor (1924), Kecskeméthy István (1931), Budai Gergely (1967), Ravasz László

(1971). A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa Ó- és Újszövetségi Bibliafordító Szakbizottsága által készített új protestáns fordítást a Magyar Bibliatársulat jelentette meg 1975-ben, illetve a Magyar Bibliatársulat 1990-ben. A legutóbbi református fordítás Erdélyben készült el 2007-ben.

Evangélikus vonatkozásban Ballagi Mór és Székács József (1840 – nem jelent meg), Kámory Sámuel (1870), Győry Vilmos, Menyhárt János és Filó Lajos (1878), Masznyik Endre (1925) és Raffay Sándor (1929) próbálkozásai említésre méltók.

A Csia Lajos fordítás (1978) jellegzetessége, hogy a görög szöveg szó szerinti visszaadására törekszik. Fordítása tehát nem tekinthető tulajdonképpen fordításnak, hanem egy sajátos vállalkozásnak, akárcsak a Vida Sándor-féle fordítás (1971), illetve a Jehova Tanúi által kezdeményezett, ún. Új Világ-fordítás (2003).

Margit István / Pécel

GÁRDONYI GÉZA: ÍRÁS A BIBLIÁBAN

Ez a könyv a könyvek könyve
Szegény ember drága gyöngye
Égi harmat lankadtaknak
Világosság földi vaknak.
Bölcsességnek arany útja:
Boldog, aki rátalál!
Szomjas lelkek forrás-kútja,
Hol pohárral Krisztus áll?

Ez a könyv az örök törvény,
Királyon lánccal, rabon napfény,
Tévelygőnek hívó harang,
Roskadónak testvéri hang.
Elhagyottnak galambbúgás,
Viharvertnek ereszet,
Haldoklónak angyságúság,
"Ne félj: fogd a kezemet".

Minden fakul, minden romlik,
Márványvár is összeomlik.
Bíborleplek ronggyá málnak.
Dicsőségek füstbe szállnak.
Csak ez a könyv nem tér porba,
Mintha volna élő lelke!...
Ez a könyv a Mózes bokra:
Isten szíve dobog benne.

MEGHÍVÓ

a Biblia Szövetség őszi, körzeti csendesnapjaira

– 2008. november 8-án 10 órakor

Miskolc, Ref. Egyházkerületi Székház

és

– 2008. november 15-én 10 órakor

Bp., pasaréti ref. templom (Torockó tér 1.)

* * *

Tervezett program:

ÉLET – HALÁL – FELTÁMADÁS

Kezdő igeszolgálat: Egy nagy találkozás a földön – Lukács 7,11–16

Előadás 1. Krisztus élete és a mi életünk

Előadás 2. Krisztus halála és a mi halálunk

Ebéd-szünet

Előadás 3. Krisztus feltámadása és a mi feltámadásunk

Záró igeszolgálat: Egy nagy találkozás a mennyben – Jelenések 21,1-5

*

A Biblia Szövetség tagjait és minden más érdeklődőt is szeretettel várnak a rendezők, a vendéglátó gyülekezet és a BSZ körzetek!

FONTOS KÉRDÉSEK – HELYESEN ÉRTJÜK A BIBLIÁT?

A Biblia Szövetség Fontos kérdéseink előadássorozatának következő rendezvénye:

– november 9.: **Honnan érkezett a Földre az ember?**

– december 14.: **Hol található az ember irányítóközpontja? Az agyban?**

– január 11.: **Igaz az, hogy van egy jó és egy rossz énünk?**

– február 8.: **Megváltozhat az ember?**

– március 8.: **Hol van az emberben Jézus Krisztus?**

*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest Nagyvárad téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés követ.

Az előző előadások hanganyaga a helyszínen megrendelhető.

Mindenkit szeretettel várnak a szervezők!

*

*

Az alábbi szervezetek kuratóriuma és vezetősége köszönetet mond a támogatásért.

– Az **ORSZÁGOS BIBLIAISKOLA ALAPÍTVÁNY** 2007-ben az SZJA 1%-ának felajánlásából 40.202,- Ft-ot kapott, amit a bibliaiskolai oktatás támogatására fordított. ■

– A **BIBLIA SZÖVETSÉG** a 2007-es SZJA bevalásából 623.089,- Ft-ot, mint 1% felajánlást kapott, amit elektromos zongora, számítógépes monitor és vírusirtó program, valamint tetőcserep vásárlására, és a családok napok előtti kulancsirtásra fordított. ■

– Az **ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY** 151.545,- Ft-ot kapott, amit a határon túli magyarok támogatását szolgáló könyvek, kiadványok vásárlására fordított. ■

*

A **BIBLIA SZÖVETSÉG** Tanácsa 4 órás munkaválalói státusz létrehozásáról döntött, aminek betöltésére 2008. október 1-jétől kezdődően, egy éves időtartamra, Csapkovics Bertalant alkalmazza, akinek feladata a bibliaiskolai igazgató munkájának segítése. ■

TÁJÉKOZTATJUK OLVASÓINKAT, hogy a folyóirathoz mellékeljük a Biblia Szövetség befizetési utalványát, amin a BSZ munkáját, céljai megvalósítását támogató adományokat küldhetnek. Az adományokról minden év januárjában adó-visszaigénylésre jogosító igazolásokat állítunk ki. Kérjük Önöket, hogy a csekket folyóirat előfizetésére ne használják! Az előfizetéshez utalványt a karácsonyi számhoz mellékelünk majd. Tisztelettel, a Szerkesztőség ■

*

Halottunk:

☩ **Szتانó Lajosné** (1928), Budapest
Lapzártánk után érkezett a hír, hogy Gabi néni nagyon súlyos betegség terhével, de mégis váratlanul hazahívta mennyei Urunk. Alig néhány hete közöltük személyes jellegű biznyságtételét a BSZ honlapján. Személyiségének határozottsága a Jézus Krisztustól nyert szolgáló életben, az elveszettek iránti féltő szeretetben, az Isten ígéretéhez való ragaszkodásban, és az Úr népéhez tartozásban gyökerezett. Emléke legyen áldott a Biblia Szövetség tagjai között is! ■

BIBLIAISKOLAI TANFOLYAMOK

(2008. IV. negyedév)

– **ALAPFOKÚ** –
CEGLÉD: VI. r. – dec. 6-7.

szerv.: Tóth Irén, 2700 Cegléd, Petőfi u. 6.;

tel.: 53/310-059, 20/486-3265

*

TISZAKESZI: VI. r. – nov. 15-16.

szervező: Tima László, 3458 Tiszakeszi,

Községháza út 58.; tel.: 20/958-9822

* * *

– **SZAKIRÁNYÚ** –
HAJDÚBÖSZÖRMÉNY:

Lelkigondozás – nov. 8-9.

szervező: Nyíri Antalné, 4220 Hajdúbösz.,

Kálvin tér 19.; tel.: 52/561-325

* * *

A tanfolyamra mindig a megnevezett szervezőnél kell jelentkezni. Pécelen bentlakást és teljes ellátást biztosítunk.

A kihelyezett tanfolyamokra a résztvevők naponta bejárnak, és mindenki önellátó.

KERESZTYÉN KARÁCSONYI KÖNYVVÁSÁR

lesz **2008. december 5-én és 6-án.**

Nyitvatartás:

Pénteken 14 órától 20 óráig

Szombaton 9 órától 16 óráig

Helyszín: a Lónyay utcai Református Gimnázium

(1092 Budapest, Kinizsi u. 1-7.).

Megközelíthető a 15-ös autóbusszal, vagy a 83-as trolival.

Keresse az Ébredés Alapítvány kiadványait a vásáron!

Könyvek, folyóiratok, hanghordozók akciós áron!

A Biblia Szövetség őszi lelkigondozói konferenciáját Berekfürdőn, **2008. november 17-21.** között tartja, jelentkezni levélben (Biblia Szövetség, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/b), vagy telefonon/faxon (28/452334), illetve e-mailon (bsz@bibliaszov.hu) lehet. Résztvételi díj 19.500,- Ft/fő, amiből a jelentkezés érvényességéhez 5.000,- Ft előleg befizetését (postautalványon) kérjük! Részletesebb információ a fenti elérhetőség bármelyikén kérhető.

2008. szeptember 27-én, Pécelen ülésezett a Biblia Szövetség Tanácsa, amikor is többek között titkári beszámolót hallgatott meg a nyári konferenciákról és táborokról, határozatot hozott ingatlan eladásáról, a bibliaiskolai munka támogatására 4 órás munkakört létesített, a 2009. évre előzetes programtervet készített, végül pedig 7 személyt felvett a Biblia Szövetség tagjai közé.

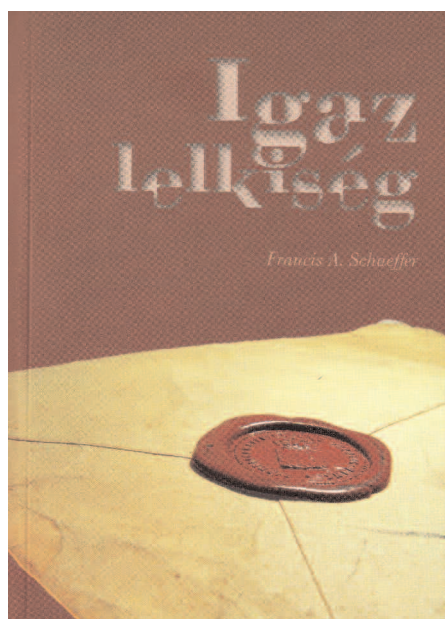
A tanácsülés résztvevői (balról jobbra): Mórész Tamás Felügyelő bizottsági elnök, Alföldy-Boruss Dezső, Kéri Tamás, Pintér Elemér, Molnár Sándor, Szabó László, Zila Péter, Dr. Makrai Tibor, Dr. Sípos Ete Álmos, Margit István, Dr. Nagy Péter Mihály, Szabó István. (A képet készítő Dr. Mikolicz Gyula nem látható a felvételen.)

Augusztusi csendesnap Nyíregyházán,
a Református templomban

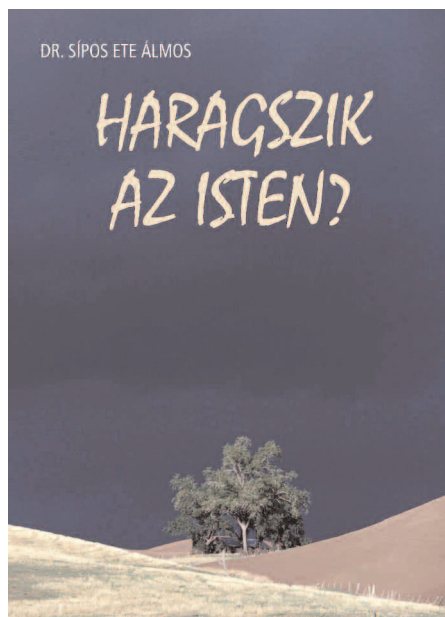

AJÁNLJUK AZ ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY ÚJABB KIADVÁNYAIT

Francis A. Schaeffer:
Igaz lelkiesség
Ára: 1200,- Ft

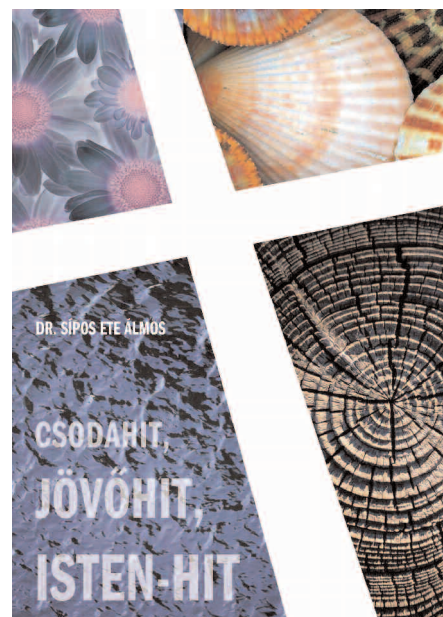
**Budapesti keresztyén
filmklub**
Ára: 1000,- Ft

Kondor Katalin – Pap László:
Egy különös sors (2. kiadás)
Ára: 290,- Ft

Dr. SÍPOS ETE ÁLMOS:
Haragszik az Isten?
Ára: 320,- Ft

Dr. SÍPOS ETE ÁLMOS:
**Csodahit, jövőhit...
ISTEN-HIT**
Ára: 320,- Ft

Rendeléseiket várjuk az alábbi elérhetőségeken:

Cím: 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B; Tel./Fax: (28)452-334

Internet: www.bibliaszov.hu; E-mail cím: imargit@bibliaszov.hu

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a 11742331-20003610 számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni
Előfizetési díj 2008-ban: belföldre: 2.000,- Ft/év; (1.500,- Ft/pld 10 pld. felett); külföldre: - európai országokba: 4.000,- Ft/év;
- egyéb országokba: 5.200,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala: a Biblia Szövetség címén

Kiadja a Biblia Szövetség megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: Szabó László

Biblia Szövetség címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu
felelős szerkesztő: Dr. SÍPOS ETE ÁLMOS; szerkesztő: Dr. MIKOLICZ GYULA; rovatok: Cseri Kálmán, SÍPOS ETE ZOLTÁN, Dr. MIKOLICZ GYULA, MARGIT ISTVÁN;
fotó: Margit I., Mikolicz Ákos, Mikolicz András; címlapkép: Észak-írországi vendégeink istentiszteletre indulnak a péceli székházból
tördelés: Horváth Mária

Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsa u. 3. – HU-ISSN 0866-2932

Folyóiratunk legközelebb 2008 karácsonyára jelenik meg. Lapzártá: 2008. november 10. (Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza!)